

Nädal enne muusikali "Suudle mind, Kate" esietendust "Eesti Ekspressile" antud intervjuus ei osanud Tõnu Kark uute naiskolleegide suhtes: "seisukohta võtta: mis frukt keegi on...".

Helgi Sallo vastas "Päevalehele" pärast viimast etendust...

KAS TÕNU KARK TALTSUTAS HELGI SALLO LINNAHALLIS?

Intervjuu
HELGI SALLOGA
4 küljel.

• Sellel pildil varjutab HELGI SALLO (Lilli Vanessi/ Katarina) võidurööm TÕNU KARGI (Frederic Graham/ Petruccio).

VAMBOLA SALUPUU foto

"Pühapäevaleht" 13.6.1992

Kas Tõnu Kark taltsutas Helgi Sallo Linnahallis?

Möödunud nädalavahetuse neljal öhtul troonis Linnahalli suure lava lavastaja NEEME KUNINGAS, Cole Porteri muusikalise komöödiaga "SUUDLE MIND, KATE" tõestati, et staarisarni noudva Broadway muusikali väärilisi tahti on meiega teatril. Keda meelitas Helgi Sallo, keda Tõnu Kargi, Katrin Karisma või Tõnu Kilgase nimi...

Omaette väärtusena mõjus rahvast täis saali osaduse, ligioleku tunne.

"Eesti Ekspress" avaldas intervjuu Tõnu Kargiga nädal enne esietendust, HELGI SALLO vastas "Päevalehele" viimase etenduse järgsel hommikul.

Neli etendust Linnahalli täismajale pika lõppalausiga on selja taga. Kas tunne on kuninglik?

Täna hommikul, kui tõusin, oli õudsalt kurb tunne. Kuidas siis nii? Nüüd, kui hakkas juba minema ja oleks hakanud alles mängima, ei peagi öhtul enam Linnahalli minema! Kuidagi poolik tunne on... Tuleb tohutu vahe novembrini, kui on jälle neli etendust. Siis on see nagu otsast algamine... Aga igatsus jäi.

Kuidas möödus eilne peoöhtu?

Ma ei ole enam esimeses nooruses ja kogu selle aja pinge hakkas mõjuma. Jõud on täiesti otsas, nii peast kui jalgadest. Tulin juba kell kaks ära. Aga sinnamaani olid kõik natuke kurblikud — midagi jäi pooleli.

Kui etendust mängitakse 200, 300 korda ja siis peetakse viimane pidu, on maa tõepoolest must: jumal tänatud, läbi sai! Seda enam, kui etendus su oma silmade all laguneb. Nagu näiteks "Müüdnähtused", mida

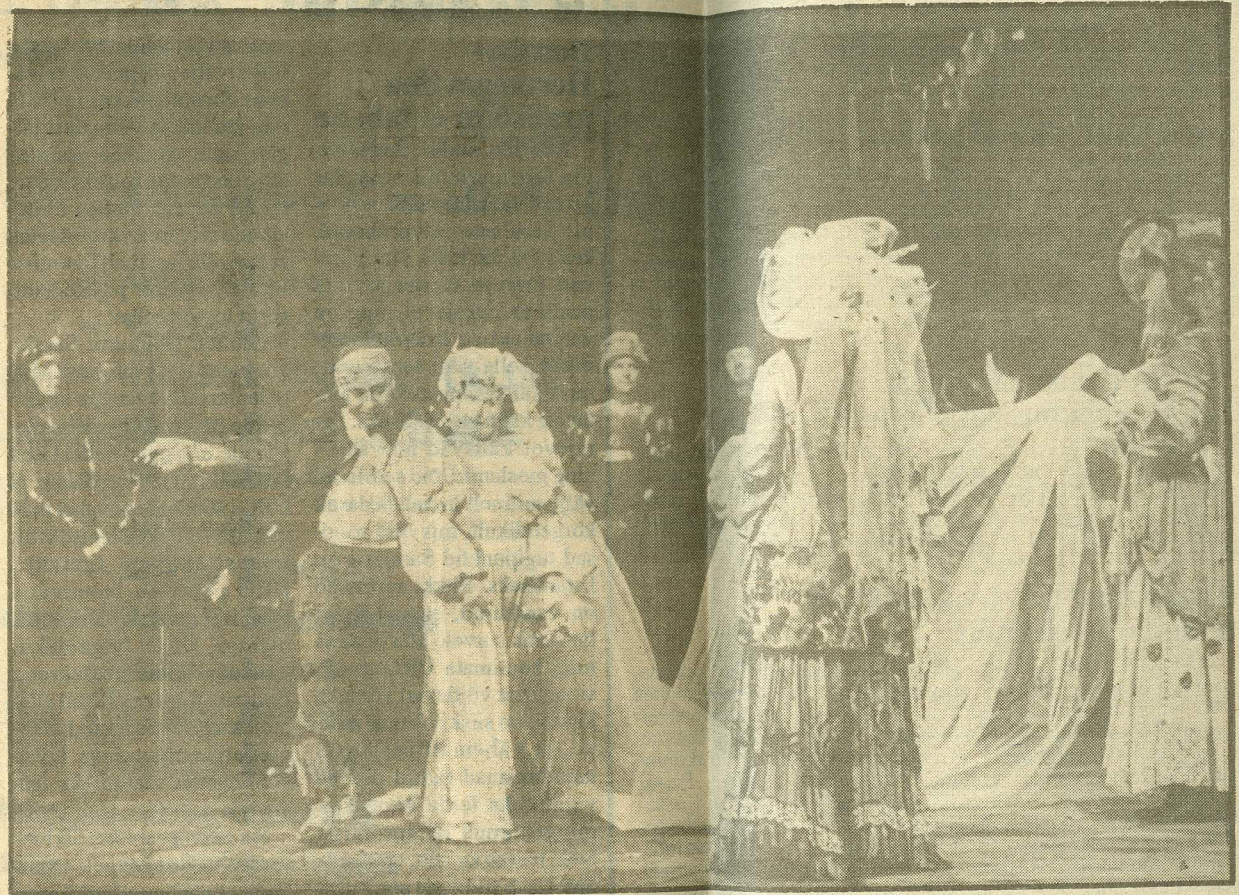
Jah, eriti pühapäevasel etendusel. Mis see oli? Väga erinevate energiaväljadega inimeste soodne kooslus, mis mõjus nauditavalt elurõõmsalt ja tervelt. Palju käinud ja näinud Eri Klas käis ütlemas, et ta pole ammu saanud teatrist nii elurõõmsat elamust.

Mitmele Linnahalli kontserdile pole jätkunud publikut. Kas ei tekkinud kõhedust, et kõik võib ka läbi kukkuda?

Veel paar nädalat tagasi olid kõik mures, et inimestel on rahast kahju ja Linnahall on halva koha peal... Kui ühe saali täis ja teise poole peale saame, oleme hästi välja tulnud. Aga et niisuguseks mõlluks läheb...

Muidugi, tagantjärele on kõik targad, öeldes, et mingi sisemise närvi tundsid, et midagi peab tulema, kui niipalju takistusi oli. Sest vahepeal jäi Kuningas haigeiks ja teistele kolleegidel tekkis proovide käigus väikesi üllatavaid momente.

Endas olite kindel?

• Katharina ja Petruccio – Lilli Vanessi ja Federic Graham – HELGI SALLO ja TÕNU KARK. Kes keda?

VAMBOLA SALUPUU foto.

eksida.

Mis puutub laulu ja tant-su võrdselt valdavatesse näitlejatesse, siis neid leidub alati. Olen vaadanud meie koorigi. Inimestele tuleb anda võimalus proovida.

Ometi "laenati" peaosas Tõnu Kark Noorsooteatrist?

Seejäi näitab Kuninga la-

"Frederic ja Lilli õn jõulised natuurid, kapriissed, keevalised..." Mõtlesin õudusega: see on ju sama, kui võetakse kaks hullu lavale, pannakse valgus peale ja nad hakkavad märatsema. Ilmselt sai Kuningas aru, et pole mõtet vajutada temperamendile, taltsutamusele, mis meis Tõnuga nagunii olemas. Vaid tuleb

Seepärast olin võib-olla tõesti proovisaalis veidi kärsitu, läksin turri. Aga kui meil oligi arusaamatusi, siis peol leppisime ära, palusime teineteiselt andeks.

Tundub, et praegu mängisime kohati veel üksteisest mööda. Aga võib-olla virisen iseloomust: alati tahan kõike paremini. Usun,

meeldis. Kui midagi ette heita, siis tempo langust teises vaatuses, kus hakatakse otsi kokku tõmbama.

Paljud on liikumises vigu näinud. Aga las olla Haapsalu Broadway. Me ei teosta seda veel nii hästi, kuid meeldib, et liikumine erineb meil seni tehtust.

Kas edu Lilli Vanessi rollis varjutas ajutiselt ka

tööpöolest must: jumal tä-
natud, läbi sai! Seda enam,
kui etendus su oma silmade
all laguneb. Nagu näiteks
"Viuldaja katusel", mida
ma väga armastan juba Jüri
Krjukovi pärast, kellega
meil laval tekkis haruldane
side. Aga nüüd, lohiseb
etendus repertuaaris ja mit-
te midagi ei saa teha. Ön-
neks "Kate'iga" seda nüüd
ei juhtu.

**Kas sama seltskonnaga
ei tahaks midagi veel suu-
rejoonelisemat ette võt-
ta?**

Seda ma ei tea. Kuid
mulle meeldis nii töötada.
See on siiski ainuõige töö-
tamise viis, et võetakse üks
tükk, moodustatakse trupp
ja siis läheb kogu jõud sel-
lele lavastusele, mängitakse
see tühjaks ning alles siis
võetakse uus lavastus. Tun-
nen meie koori, tantsurüh-
ma, orkestriinimesi kaua
— uskumatu, et ollakse
võimelised end niimoodi
kokku võtma.

Mängiti mitu õhtut jär-
jest, aga iga kord oli tunne,
et tahad minna. Alles nüüd
taipasin, et see on nii hea
tükk, kuigi olin mänginud
kuuekümnendate aastate
Väljaotsa lavastuses Lois
Lane'i.

**Praegune lavastus on
vaatemängulisem?**

Olin siis nii noor, ajasin
oma rida ja ei osanud teisi

ega lavastust kui tervikut
vaadata. Aga ega Linnahal-
lis saanudki Bergmani laa-
dis nokitsemist teha. Kuni-
ngas valis sinna optimaalse
koosseisu — jõuliseid, laia
žestiga näitlejad.

**Kas publiku vastuvõtt
üllatas?**

hageiks ja terstelt kollee-
gidel tekkis proovide käi-
gus väikesi üllatavaid mo-
mente.

Endas olite kindel?

Ei. Kui Kuningas aasta
tagasi teatritele "Kate'i" pak-
kus, ütlesin raudselt ära:
see pole minu osa. Pakku-
sin teisi tükke. Vahepeal
plaanis Kuningas "Kate'i"
Noorsooteatris teha ja kuts-
sus mind kaasa. See tundus
küll huvitav. Siis aga tuli
tal Linnahalli mõte.

**Kuningas lavastajana
läks täis pangale?**

Ma ei tea, mis tema sees
toimus. Aga müts maha,
kuidas ta endale kindlaks
jäi (vahepeal taheti "Kate'i"
"Estonia" repertuaari-
tükkiks suruda), järeleand-
misi ei teinud, kogu seda
kirevat kampa töömeele-
olus koos hoidis — kõik on
ju enda teada isiksused!
Seda enam, et see oli tal esi-
mene muusikal.

**Broadway muusikal
eeldab näitlejalt võrdset
laulu- ja tantsuoskust
ning näitlejameisterlik-
kust — tõelisi staare. Kas
estoonlased on selleks val-
mis?**

Õnnetus ongi selles, et
me ei oska muusikali teha.
Võrreldes Broadway tem-
pokate lavastustega jääb
meie lavastustes puudu
täpsusest. Aga muusikal
nõuab näitlejalt täpsust

enam kui ükski teine žanr.
Siin käib lugu ühest muusi-
kanumbrist teise. Ei saa
mängida kuidagi teisiti, et
alustada numbrit nii nagu
autoril kirjutatud. Kui la-
vastaja tempo-rütmid paki-
ka seab ning näitlejal on si-
semist musikaalsust, ei saa

vida.
**Ometi "laenati" peaos-
sa Tõnu Kark Noorsoo-
teatrist?**

Seegi näitab Kuninga la-
vastajavaistu. "Kate" on
kirjutatud ikkagi Frederic
Grahami loona. Peab ole-
ma üks tugev meesnäitleja.

Nii oli "Viuldajas" kes-
kel Jüri Krjukov, kes oma
üle mõistuse sametise hää-
le ja hea inimese auraga
pani särama kogu lavastu-
se. Samuti sütitab teisi
Tõnu Kark oma kõrvuni esi-
kimo naeratuse, tohutu
energia, erilise vitaalsuse-
ga. Otse öeldes — nii isast
näitlejat meie majas ei ole-
gi... Mõnele võib ta tundu-
da jõhkrana. Aga juba see
üllatab, et ta laulab ja nii
mehiselt kauni häälega. Ja
kui tal oligi liiga jõulisi võt-
teid, antakse see andeks.
Kui keskel pulbitseb Kark,
jõuab järellainetus isegi
lava taha.

Kuningas valis teadlikult
edu pandiks teise andela-
diga näitleja, et peategela-
ne oleks teistsugune, kui
"Estonias" harjutud. Kui ta
oleks võtnud Grahami oma
teatrist, oleks tulemus ette
teada...

**Intervjuus EE-le ütles
Kark, et Kuningas lavas-
tajana teeb ise tüki val-
mis: "Aga mina olen
eluaeg ise oma rolli tei-
nud!" Kumb kumma talt-
sutas?**

Igal näitlejal on ilus lap-
selik illusioon, et tema ise
teeb oma rolli. Kuid hea la-
vastaja paneb näitleja fan-
taasia tööle, suunab ta n.-õ.
rööbastele.

Kui Kuningas meie ka-
hega tööd alustas, ütles ta:

sema. Himselt sai Kuningas
aru, et pole mõtet vajutada
temperamentidele, taltsuta-
matusele, mis meis Tõnuga
nagunii olemas. Vaid tuleb
otsida just 180 kraadi vas-
taspoolt, kuu tumedamalt
küljelt, et tabada õrnemat
poolt. Siis hakkas töö laa-
buma. Sest untsu on läinud
just need rollid, kus lavas-
tajad on rõhunud minu tem-
peramentidele.

**Shakespeare'il taltsu-
tab Petruccio Katharina,
kas ka Graham Lilli?**

See ei ole nii ühene. Me
taltsutame kõigepealt
iseennast. Kui Petruccio üt-
leb lõpuks: "Kate, see tanu
ei sobi sulle, viska see
peast!", siis Lilli viskab ot-
sakuti pandud Kate'i tanu
ära, aga oma kübar jääb tal-
le pähe. Selliseid nüansse
on veelgi, mis näitavad, et
ma ei ole mitte taltsutatud
talleke, kes laseb ennast lö-
mastada. Lilli "mina" jääb
alles. Ainult et nüüd suu-
dab ta end valitseda, teist
ära kuulata, kompromissi
leida.

**Aga suhtes Sallo-
Kark...?**

Ega kerge tõesti olnud.
oleme täiesti erineva töö-
stiiliga. Tõnul on rolli val-
mimisperioid väga pikk.
Läks kaua, enne kui ta lähi-
läks. Paistab, et ta kasu-
tab proovi teksti päheõppi-
miseks. Tema on võimeline
üksi töötama, mulle on aga
oluline partneri intonat-
sioon, kuidas ta mind vaat-
tab, mida sealjuures mõt-
leb... Kontakt tekkis alles
mõned päevad enne esi-
etendust. Muidu ta vaatas
mulle küll otsa, aga ei näi-
nud mind.

Tundub, et praegu man-
gisime kohati veel ükstei-
sist mööda. Aga võib-olla
virisen iseloomust: alati ta-
han kõike paremini. Usun,
et tõeline koosmäng tuleb
veel novembris.

**Kas vormisolek selleks
lavastuseks nõudis erilist
ettevalmistust?**

See kujunes iseenesest.
Oli vähem aega süüa. Proo-
vid olid kaks korda päevas.
See punane kleit oli juba
iseenesest kaalult raske
kanda, aga sealjuures tuli
veel liikuda... Võtsin viis
kilo alla. Magasin aga pare-
mini kui muidu.

**Muusikalis lavastata-
vas "Tõrkosa taltsutuses"
juhtub mitmeid lavalisi
segadusi, kas nende taha
õnnestus varjata ka oma
apsud?**

Palju tuli juurde improvi-
satsioonilist oma teksti.
Kui viimasel etendusel
unustasin teksti, hakkasin
luuletama. Tore oli vaada-
ta, kuidas Tõnu silmad läk-
sid aina suuremaks.

**Esimest korda kasutu-
sel raadiomikrofonid
andsid liikumisvabaduse.
Kas pidi tagasi hoidma ka
kergendusohet, kui mõni
raskem stseen läbi?**

Pidin laval sirmi taga
mitmel korral ümber riietu-
ma. Siis tuli küll raudselt
meeles pidada, et käega
otsa eest higi ei pühiks.
Paar korda juhtusin puhu-
ma, kohe oli õudne sahin
sees.

**Kuidas ise lavastusega
rahule jäite?**

Üks proov võeti video-
lindile. Isegi piinlik oli, et
vaatasin tõesti suu pärani,
huviga. Naersin omaette —

ta seda veel nii hästi, kuid
meeldib, et liikumine eri-
neb meil seni tehtust.

**Kas edu Lilli Vanessi
rollis varjutas ajutiselt ka
äsjust vanaemaks saami-
se rõõmu?**

Rõõm sellest, et tütar on
järglase ilmale toonud, kes
kunagi omakorda sünnitab
järglase, käivitas mingi tei-
se laine tunde. Mu eluüles-
anne on täidetud, võin nüüd
hakata endale elama.

Muidugi käib mu tütre
Liina elu nüüd teises ajaar-
vamises, ainult lapse järgi.
Ta tuli väikese Reti-Maria-
ga esietenduse eelsel hom-
mikul kell pool üheksa
meile last vannitama. Mu
enesetunne oli kehvi, olin
üritanud uuesti magama
jääda. "Oi, anna andeks,
ma ei teadnud, et sul esi-
etendus on," vabandas tü-
tar. Tegelesin terve päeva
lapsega. Mõtted olid tema
juures, mul ei olnud aega
närveerida nagu tavaliselt
enne esietendust.

Mis edasi — suur suvi?

Tuleb pingutada, et end
vormist välja ei sõõ.
Augustis sõidame "Mari-
zaga" Tamperele. See on
minu esimene gastroll
peos. Kõhedaks teeb,
sest ka Marizat ei pea ma
enda rolliks. Ta eeldab dra-
maatilist häält, minul on
lüüriline. Parema meelega
oleks "Kate'iga" läinud.

Suvel seisab ees kolimi-
ne uude korterisse Pirital,
tuleb hakata ehitajate vigu
parandama. Igal aastal olen
Pedassaares käinud, et paar
nädalat lihtsalt mere ääres
olla.

**Küsis
MEELIS KAPSTAS**